

ایران برای مقابله با فتنه ژئوپلیتیکی در قفقاز، گذرگاه ارس را مطرح کرد/ هر اقدامی خارج از توافقات بیانیه تهران منطقه را با مشکلات جدی مواجه می‌کند

احمد کاظمی تحلیل‌گر مسائل قفقاز در گفت‌وگو با خبرنگار ایلنا، در خصوص اختصاص اعتبار جمهوری آذربایجان برای ساخت گذرگاه ارس در پی توافق با ایران گفت: بحث مسیر ارس یک پیشنهاد راهبردی از سمت ایران برای ایجاد تعادل در قفقاز و حل اختلافات جمهوری آذربایجان با ارمنستان بر سر ایجاد خطوط مواصلاتی بین خاک اصلی جمهوری آذربایجان و نخجوان است.

آران نیوز: گزارش و تحلیل

احمد کاظمی تحلیل‌گر مسائل قفقاز در گفت‌وگو با خبرنگار ایلنا، در خصوص اختصاص اعتبار جمهوری آذربایجان برای ساخت گذرگاه ارس در پی توافق با ایران گفت: بحث مسیر ارس یک پیشنهاد راهبردی از سمت ایران برای ایجاد تعادل در قفقاز و حل اختلافات جمهوری آذربایجان با ارمنستان بر سر ایجاد خطوط مواصلاتی بین خاک اصلی جمهوری آذربایجان و نخجوان است.

وی ادامه داد: بر کسی پوشیده نیست که تحولات ۳ سال اخیر نشان می‌دهد که جنگ دوم و سوم قره باغ یک راهبرد و طرح کلان از سوی انگلستان و رژیم صهیونیستی، برای ایجاد یک فتنه ژئوپلیتیکی در منطقه با هدف دالان طولانی ناتو است که هدف آن پیوند جهان ترک و ایجاد تغییرات کلان در منطقه قفقاز و آسیای مرکزی در جهت مقابله با ورود منطقه به نظم نوین جهانی، انجام اقداماتی علیه ایران، روسیه و چین در این زمینه به ویژه در حوزه های انرژی، ترانزیت، قوم‌گرایی و گسترش ناتو به منطقه است.

وی اظهار داشت: برای مقابله با این فتنه ژئوپلیتیکی، ایران راه ارس را مطرح کرد. این راه، اولاً یک مسیر است که بیش از ۳۰ سال از آن استفاده می‌شود. جمهوری آذربایجان برای ارتباط با نخجوان، ترکیه، آسیای مرکزی و همچنین ارمنستان و برای ارتباط با جهان خارج از این مسیر استفاده می‌کند. پس این مسیر، مسیری است که به نوعی قابلیت خودش را آزموده و کارایی خودش را نشان داده است. در چنین شرایطی که ایران چنین طرحی را مطرح کرده اگر بحث کریدور جعلی زنگزور یا هر عنوان دیگری که حاکی از چشم داشت جمهوری آذربایجان و ترکیه به جنوب ارمنستان یعنی سیونیک دوباره مطرح شود، نشان دهنده این است که آنها به دنبال مسیر ترانزیتی نیستند؛ بلکه به دنبال طرح های امنیتی با چشم داشت های ارضی و تغییرات ژئوپلیتیکی و مرزی هستند و گرنه مسیر ترانزیتی را ایران پیشنهاد کرده است.

این تحلیل‌گر مسائل قفقاز تصریح کرد: نکته مهم این است که عموماً بعد از جنگ سوم قره باغ در ۲۸ شهریور که منجر به پاکسازی قومی گسترده ارمنه بومی از قره باغ و منجر به از بین رفتن بحث دالان لاجین بین قره باغ و ارمنستان شد، عموماً هیچ مبنایی حتی مبنای سیاسی برای طرح این مساله وجود ندارد، چون مبنای آنکارا و باکو در این زمینه حقوقی نبوده و مبنای سیاسی بوده است. حتی امروزه این مبنای سیاسی هم برای طرح جعلی کریدور زنگزور وجود ندارد و اگر چنین موضوعی از سوی باکو و آنکارا مطرح شود اوج زیاده خواهی های آنها را در منطقه نشان می‌دهد.

وی گفت: علیرغم اینکه راه ارس مطرح شده و پاشینیان، نخست وزیر ارمنستان در مجمع تفلیس طرح جدیدی با عنوان «تقاطع راه» را مطرح کرد و بازگشایی خطوط مواصلاتی بین ارمنستان و جمهوری آذربایجان از مسیرهای مختلف یعنی مسیر ریلی جنوب ارمنستان و همچنین از طریق جاده ها از شمال، مرکز و جنوب ارمنستان را مطرح کرد؛ شاهد این موضوع هستیم که آقای اردوغان، نخست وزیر ترکیه در نشست سران کشورهای ترک زبان در آستانه قزاقستان، مجدداً بر ایجاد یک مسیر از جنوب ارمنستان برای اتصال آذربایجان و نخجوان تأکید می‌کند. این نشان می‌دهد که ترکیه و آذربایجان عموماً به دنبال مسیر ترانزیتی نیستند و به دنبال یک فتنه ژئوپلیتیکی با اهداف امنیتی و قوم‌گرایی در قالب پانترالیسم انگلیسی هستند.

وی افزود: بر همین اساس که طبیعی هم است، ایران ضمن آنکه طرح خودش را برای ثبات در قفقاز اعلام کرده اما در عین حال خطوط قرمز خود را در مورد هر طرحی که منجر به تغییرات ژئوپلیتیکی در منطقه می‌شود تغییر نداده و از این منظر اقدامات باکو و آنکارا در پیگیری مجدد

کریدور جعلی زنگزور می تواند صدمات جبران ناپذیری را بر ثبات منطقه وارد کند و آنچه که مشخص می شود این است که بعد از برگزاری فرمت ۳+۳ در تهران، راه ها و فرصت های همکاری و همگرایی در منطقه با حمایت هایی که ایران دارد و دنبال می کند، کاملا مشخص و چشم انداز آن روشن است.

وی ادامه داد: طبیعتا هر اقدامی خارج از توافقاتی که در قالب بیانیه تهران در فرمت ۳+۳ شده می تواند مجددا منطقه را با مشکلات جدی مواجه کند. ضمن اینکه نباید فراموش کنیم به دلیل پاکسازی قومی صورت گرفته در قره باغ هنوز در چشم انداز آینده، اختلافات و بسترهای تنش زا در منطقه به قوت خودش باقی است و این ضرورت هوشیاری طرفین درگیر در منطقه را دوچندان می کند.